

PETROZSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre . . . 2 kor.
Fél évre . . . 4 .

Egészévre . . . 8 kor.
Egyes szám ára . . . 20 fil.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Petrozsény és Vidéke” szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a kiadóhivatalhoz küldendők.
Hirdetések, valamint nyitlteri közlemények mérsékelt áron számíthatnak.

Karácsony.

Szokatlan időben, éjféltől, az egész föld kekségén zúgnak a harangok, hálaadó zsolozsma zeng milliók ajakán; hirdelve a világ ujjaferemtése nagy munkájának elvégzésére született Üdvözítő eljövételét.

Istenünknek Krisztusban megjelent kegyelmi tényét szemlélteti velünk Karácsony az ő örvedes izenetével, miként Husvét a feltámadás győzelmi énekével. Jézus születése teszi a megváltás nagy művét mindnyájunk elidegeníthetetlen tulajdonává, mely bennünket élő lélekke szentel, Isten fiaivá avat.

Biborban született hatalmasságok, történelmi nagyságok emlékét, dicsőségét megörökíti bár a történetírás, de azok apoteozisa elhalványul a muló idővel; míg a betlehemi jászolban született szegény zsidó gyermek eljövételének, fenséges ünneplésével az idők végtelenségeig meg van pecsételve, hogy az Ő munkatere a porban kezdődött, miként minden nagy eszme és üdvös alkotás a porból emelkedett ki és hogy a nazareti Messiás üdvözítő nagy művének az erkölcsi világban, az ember szív-világában van igazi otthona, melyet mint az igazságnak lelke a szabadság üdvösségének édenkertjévé kívánt átváltoztatni.

Földi életével példát mutatott, tanításával irányt jelölt s megismertette velünk az igazságot, melyért

keresztre feszítettett. De győzelmeskedett, mert az igazságnak győzni kell.

Mint a szabadságnak lelke most is munkálkodik bennünk, megtanítván arra, hogy szabadnak lenni nem annyit tesz, mint szabadon vétkezni, a szabadság palástja alatt gonoszat cselekedni és a jog örve alatt jogot tiporni, hanem a józan ész és az erkölcs törvényei által vont korlátok között megadni mindenkinek a magáét

Munkálkodik közöttünk mint a szeretet lelke, emlékeztet bennünket annak az első és nagy parancsolatnak a megtartására, mely így szól: „Szeresd az Istent mindenek felett és felebarátodat, mint tennen magadat.” Ébreszt és serkent a nagy munkára, mintha mondaná: „Munkálkodjatok míg nappal van, mert eljő az éjszaka, mikor senki sem munkálkodhatik.” Szól hozzánk lelkiismeretünkben, az élet ezernyi változásában, örömeiben, bajaiiban, felemelő áldásaiban és lesújtó csapásaiban, hogy letérítsen a bűn ösvényéről és elvezéreljen az erény és igazság útjára. Tudományt ad a tudósnak és bölcseséget a bölcsnek.

Isteni tanításával felnyitja szemeinket, hogy megláthassuk az élet sokszor sivar pusztaságában a reménynek, a bizalomnak, vigasztalásnak és lelki megnyugvásnak forrásait.

Ezeket a gondolatokat és igazságokat ébreszti fel lelkünkben Karácsony szent ünnepe, mert:

Érezzük lelked halhatatlan fuvalmát,
A szegénység folséges diadalmát!

Érezzük, eljő szent igéd kora:

Elnyomottak első apostola!
S megszűnik itt a könyek kinos árja,
S eltűnik a tőrök Kálváriája.
Édenkert lesz a föld nem bús Getzámen,
Elhozzuk ezt a Te országod! — Amen.

Hideg volt akkor is, midőn a keresztény időszámítás szerint ezerkilencszázöt év előtt a kis Jézus született. Hőleple alatt téli álmát aludta a Föld. De a Szűz-Anya lángoló szeretete meleget árasztott, az isteni kised fénye beragyogta az egész földkerekséget, mely ma is és az idők végtelenségeig tündököl.

Elhagyatott utszéli hajlék rongyos istállójának jászola volt bölcsője ott a betlehemi sivar pusztaságban a földre szállott Igazságnak, a hol az örök Ige megpillantotta a föld világosságát.

Nincsen keresztény hívő lélek, a mely legalább képzeletben fel ne keresné karácsonykor Jézus születési helyét. Imuár két ezredév tesz bizonyosságot arról, hogy az a kis jelentéktelen falu több mint Róma, az örök-város s a jászol-bölcső ragyogóbb minden királyok trónjánál. A szépen csillogó karácsonyfanál nem a tündöklő csillogás kápráztatja a kis gyermekeket, hanem az egyszerű szegényes jászolt keresik, követik, melyből az üdvösségnek kiapadhatatlan forrása áradt a világra.

Nem eszme, nem legenda, nem látomány ez hanem tény, melynek megdönthetetlen igazságáról félszáznaál több nemzedék, közel kétezer év története tesz bizonyosságot és a szíveinkben élő hit, a mely vallja, hogy a Krisztusban megjelent Isten-

„PETROZSÉNY ÉS VIDÉKE” TÁRGZÁJA.

KARÁCSONYKOR.

Csillagoknak glóriás királya
Fénysugáros karod terjeszd ki ránk,
Szent fiadnak születése napján
Esengve kérünk, hallgasd meg imánk!

Nézd azt a sok ártatlan gyermeket,
A kik térdelve nézik kárpitod
Ártatlan lelkők bizton hiszi, hogy
Kérésőkre mennykapud megnyitod.

Óh! tekints a szegény nádviskóra,
Halld a kétségbeesettek szavát!
A halállal küzdő atya mellett
Reményvesztve rogy össze a család!

A gyermekek gödrös kis kacsói
Összetéve, köny ömlik szemükből,
Imájukba belebúg az anya:
„Ne vedd ki a kenyeret kezünkéből!”

Amott éhségtől sir a csecsemő,
Táplálékát elvette a nyomor.
Ólmos szemmel fekszik rongyaiban,
Arczán a halál árnyéka honol.

Rom-testében a megtört kis lelket
Csupán az anya könye tartja még,
Fejét a kiaszott mellre hajva
Nem távozik, pedig hívja az Ég.

Rothadt szalmán fetreng a fegyenc,
Koblét tépi a lelkiismeret,
Szavát elnyeli a kriptai csend:
„Gyermelem, csak ma lehetnék veled!”

Nagy Isten külső kezekkel kérünk:
Ha angyalid kirácsónyfád osztját,
Ne legyen senki, ki e sártekén
Panaszos ajkkal sirjon fel hozzád!

Bakó Lajos.

A juhász.

Kényelmesen leluporodva a kalibája előtt nézte a távozó leányt, aki vissza-visszafordult s egy-egy csókot küldött felé.

— Ma az egyik, holnap a másik — dünyögte megvetően a legény.

A mesgye kanyarulatánál a leány megállt, hangtölsésként emelte kezét a szájához, gyöngéd „Isten áldja meg”-et kiáltott, amit a legény, mintha nem is hallott volna, Azután gyorsan tovahaladt és eltűnt.

Ekkor a legény hanyatt feküdt a szalmán, álmódosba mélyedt, szemei előtt a mérhetetlenségig elnyúló Kárpátokkal, feje fölött a határtalan éggel.

Meg kellett boszorkányozva lenni azoknak a lányoknak, hogy sorra eljöttek hozzá ide a legmagasabb hegyre, a juhászkalibába, két óra járásnyira a legközelebbi házakhoz.

Elégedetten mosolygott, két kezét összekulcsolta a tarkója alatt, gyönyörűséggel jártatta végig a saját karcsu, izmos alakján.

Ismerték és tisztelték a völgy valamennyi falujában. Hatalmas öklei, dőlczeg szépségével aratott sikerei és a varázsló hirnév, mely a magányosságban élő emberekhez szegődik, félelemmel párosult tekintélyt szereztek neki a parasztnaknál, szerelmet a menyecskéknél, leányoknak.

Mint béres párját ritkítja akármelyik gazdaságban, nagyszerűen értett az állattenyésztéshez, pompás vadász volt és híres csempész, könnyen megélhetet volna hát lent a völgyben. De jobb szerette ezt az elvonult nem közönséges életet, mely növelte varázsát s meghagyta függetlenségét.

Hála Istennek

György-lovag védjegye

Ezen háziszor ne hiányozzon egy családnál sem.

Jelen számunk 6 oldalra terjed.

hogy megengedte magának, oly hatalmas gyógyszer feltalálni mint „György életbalzsam”, mely nekem annyira segített bajaimnál! Így írja Vas Ferenc, Csupreg Zágráb m. Számalan beteg kapta vissza egészségét a „György életbalzsam” által, melynek gyógyhatása csodálatos. kiváltképpen: gyomorhaj, belhaj, étvágytalanság, influenza, kolika, láz, csusz, bszvény, fej- és fogfájásban szenvedőknek. 84.711 elismerőlevel bizonyítja ezt. 12 kis vagvó nagy dupla üveget 4 K. 50 fill. bementve. Minden ily rendeléshez 1 üveg ingyen leszz mellékelve pontos használati utasítással. Szétküldi az egvedüli készítő: Városi gyógyszerár Temesvár, Szt.-György-tér 593.

György-lovag védjegye

Ember forduló-pontja volt a világnak, ki a romlott emberiséget a bűn posványából az igazság útjára, a leigázott rabszolgánépet a szabadság ösvényére vezette, mert: született, élt, meghalt, feltámadt, él, életet, alkot, uralkodik- és győz.

Községi közgyűlés.

Petrozsény község képviselőtestülete f. hó 22-én d. u. 3 órakor az új községi bíró elnöklété mellett rendkívüli közgyűlést tartott, melyről az alábbi tudósítást adjuk:

Elnök szívélyesen üdvözlö a szépszámmal megjelent tagokat s örömmel ragadja meg az alkalmat, hogy a tisztújítás óta első ízben egybehívott ezen közgyűlésen fejezze ki a maga és a megválasztott községi tisztviselők nevében az irántuk nyilvánult bizalomért hálás köszönetét, aminek kifejezésére a választáskor nem volt alkalom.

Kéri a képviselőtestületet, hogy a közjóra irányuló törekvésében őt és tisztviselő társait támogatni szíveskedjék, a maga és az előjáróság részéről igéri, hogy minden képességükkel, egész munkabírással arra fognak törekedni, hogy a hivatalukkal járó köteleességeket lelkiismeretes pontossággal teljesítsék.

A kitűzött tárgyak intézése került ezután sorrendre és pedig:

A petrozsényi róm. kath. polg. leányiskola igazgatósága előterjesztette, hogy a folyó tanév elején megnyitott polg. leányiskolában úgy a növendékek magaviselete, mint az előmenetel tekintetében örvendős eredmény mutatkozik. Petrozsény nagyközség képviselő testülete örömmel vette tudomásul az itteni róm. kath. polg. leányiskola első felévről szóló értesítést, melyet annak biztosítékul tekint, hogy ezen tanintézet a nőnevelés terén érzett égető szükség kielégítése mellett, a község jelentőségét, erkölcsi tekintélyét emeli és mint messze-körre terjedő kultur-tényező a hozzáfűzött várakozásnak meg fog felelni; miért is egyhangu határozatában elismeri a közgyűlés, hogy az iskola alapító málersdorfi anyaegyház azáltal, hogy a tanintézet létesítésére mintegy negyedmillió koronát fordított s fentartásáról és megfelelő tantervről gondoskodik, és úgy Petrozsény község közönsége, mint az érdekelt szülők, valamint a magyar nemzeti irányú nőnevelés fontos ügye iránt érdeklődőknek igaz elismerését méltán kiérdemelte.

Petrozsény község tisztviselői, segéd-, kezelő-, és szolgaszemélyzete a f. 1905-ik évi törvényhatóságilag jóváhagyott községi költségvetés keretében a kiadások 2. 3. csoportja czimnél eszközölt kétezer kor. megtakarítás terhére drágasági pótlék megszavazása iránt folyamodtak.

Az egyhangulag hozott határozata szerint belátja Petrozsény nagyközség képviselőtestülete, hogyha indokolt az ország minden részéből hangzó panasz a drágaság miatt, úgy Petrozsényben fokozott mértékben megczafolatlan alappal bír: ahol az élelemszükséglet normális viszonyok között is behozatal után nyer kielégítést s így a drágaság egyébkor is megmagyarázható a folyó évben pedig a megélhetés különösen nyomasztóan nehezedik a községi tisztviselőkre a kezelő és szolgaszemélyzetre, a kik elutasíthatlan szükségleteik fedeztetése tekintetében csak csekély javadalmazásukra léven utalva, eddig is a legnagyobb takarékoszággal eléghették ki szerény igényeiket; most pedig, midőn minden éllel cikliknek az ára sokkal emelkedett s tekintve hogy javadalmazásuk ugyanaz ami ezelőtt volt; nem zárkózott el a közgyűlés a folyamodókra nehezülő nyomasztó helyzet lehető enyhítésére irányuló köteleesség teljesítése elől s tekintettel arra, hogy a kérelmezett drágasági pótlék megszavazása az adózó polgárok újabb hozzájárulása, tehát megterhelése nélkül eszközölhető, annál fogva: a törvényhatóságilag jóváhagyott folyó évi községi költségvetés kiadási tétele 2. 3. czimnél eszközölt megtakarítás folytán rendelkezésre álló kétezer kor. folyamodóknak drágasági pótlék czimén ezennel kiutalványozza a közgyűlés s kebeléből kiküldött — nem érdekelt. Marek Mór Váradi Vilmos Ullmann Lipót közgyűlési tagokból álló bizottságot felhatalmazta, illetőleg megbizta, hogy a folyósított összeget méltányosan, igazságosan ossza fel folyamodók között. Közpénztárnokot pedig a végzés közlésével utasította, hogy az utalványozásra hivatkozással kiállítandó szabályszerű nyugtátvány ellenében kétezer kor. fizesse ki.

Weisz József és Bozdoga János kimutatván, hogy a község megterhelése nélkül magukat és hozzátartozóikat fentartani képesek s illetőségi községüktől jó erkölcsi bizonyítványt mutattak fel, annál fogva Petrozsény község kötelekebe felvették.

Liszka János nyug. máv. főkalauz, Anda József és Langekert János petrozsényi illetőségét a közgyűlés nem ismerte el.

Több tárgy nem lévén d. u. 4 órakor a közgyűlést boldog ünnepek kívánva elnök bezárja.

Szeretét ünnep.

Várjatok egy keveset jó emberek. Várjatok. Mert nagy az én szívemnek a gyönyörűsége. Mert a lelkemben valami olyas érzés vibrál, a mi miatt hogy is tudnék én beszélni. Csak fehér határt, tiszta lelket látok és érzem annak a jó embernek a szíve melegét. Hát csak várjatok egy keveset. És ha gondoltok úgy néha-néha a gyermekkorotokra, a mi szép volt, vagy az ősz édes-

anyátokra, a ki szíve minden dobbanásával titeket szeret, ha gondoltok arra a csodaszép karácsonyra, amely a ti életetekben első volt, olyan, a milyen nem lesz több soha: tegyék össze a kezetek. Ne azzal a szándékkal, hogy imádkozzátok. Nem. Mert önkénytelenül az ajkátokra jön a fohász. Letörlik a napi gondot a ráncos homlokról, le a nap porát a lelketekről és csöndes, egyszerű szavakat fogtok mondani, értelmetlenül, félálomban, s azt csak az Isten érti meg. De az megérti. És ad hosszú életet és boldogságot nektek és a ti szeretteiteknek.

Rejtélyes világ a szív világa. Soha se tudja az ember mi is az, ami olyan esodaérzéseket teremt. Ha szegényt látsz elhagyatva, vagy árvát anya nélkül, ha nézed a nyomort, vagy aggódó ember Istent káromol: valami titokzatos muzsika szól meg mélyen a szívedben s önkénytelenül nyitod meg a kamrádat, öleled magadhoz az árvát, a nyomorultaknak orvost viszel s csitítogatsz az embert, ki megfedlekzik magáról. És ha látod, hogy annyi a nyomor, ha tudod, hogy az átok sok és kevés az áldás: kettőzött erővel rezg a hűrsietve viszed a részvét adóját. És a kinek bővebben van mint neked? Láthatad vasárnap. Láthatad, a mint az apa közepén áll, körülte annyi gyermeke s szerető mosolylyal az ajkán törülgeti a könnyeket, elüzi a gondot s örömet szerez, mérhetetlen örömet meg bálás szívet teremt. Hallgassanak el a pesszimisták. Jöjjenek tanulni boldogságot. És értsék meg, milyen kevéske kell ahhoz, hogy a teremtés koronáivá legyünk. Mert addig nem vagyunk az, míg a munkás szeretetet nem volt meg a mi szívünkben.

E hónap 17-én a társulati vendéglő zöld ruhába öltözött. A terem közepén óriási karácsonyfa áll. Meg van rakva minden olyannal a mi gyermeknek örömet szerez. Gyermekek is álljak körül, felnőttekkel vegyesen. És milyen gyermekek?! Sápadt, vézna, rongyos alakok, a kiknek olyan jól esik a meleg szoba, ez a fenyő illat; talán azt gondolják, ott vannak az angyalok között közel az ő Jezuskájukhoz. Aztán valami fohászszzerű dal kel a gyermekek ajkán, amibe a nagy ember is bele énekel önkénytelenül. A magyarok hatalmas Istene nem hagyja el a szegényt. Ezt mondta Ródl társ. tanító. Hogy milyen szépen beszélt ez az ember. Mikor a közvetlenségtől rezgő hangon köszöntö meg az ünnepély rendezőjének nemes cselekedetét: köny szókott a szegények szemébe s mindenki a tanító ural érzett, hogy adjon Isten egészséget aki ime a szegényről most se feledkezik meg, e nehéz időben. Azok a gyermekek pedig, a kik Vulkanból, Aninoszárol, Lónyárol, Petrillárol Petrozsényba sereglettek (k. b. 150 en) ruhát kaptak, hogy ne fázzanak a téli hideg napokon.

Ott álltam. Velük énekeltem az apró gyermekekkel, velük imádkoztam és mintha annyi idő után megjobbold volna a lelkem. Nem volt más a gondolatomban, csak

Csöndesen fölállt.

Előtte a havasok csillogó vonala lassan elmerült az alkony bitorában. Málvaszínű gőzök emelkedtek az erdős lejtőkről.

Fejedelmi nyugalommal élvezte a fűnséges látványt. Azután ráindított egyet a ködménén; elindult a nyáj felé.

Nem messze pillantotta meg a hegy lankáján A birkák sokaságának vékony, barnás lábai szaporán taposták a kövér füvet, a rózsaszínű szájak gyorsan rági-csáltak: míg a két kutya hangtalanul és fűgén végezte köteleességét, vigyázott, nehogy az állatok elszéledjenek, vagy hogy a rétet sunyi homályban elmetsző mélységhez közeledjenek.

— Burkus! . . . Lompos!

A hűséges komondorok aggódalmas pillantást vetettek a nyájra, azután engedelmesen futottak a gazdájukhoz, alázatosan lehasaltak lábai előtt.

A juhász nagynehezen lehajolt, megsimogatta a szűrüket, majd pedig játéka biztatta őket.

— Harapd Burkus! . . . Csipd meg Lompos! . . .

A kutyák erre örült hajszát kezdtek, behevárták egymást, szétvetett lábakkal, előreszegzett fülekkel s ismét futásnak eredtek. Dühös küzdelmet színeltek, morogtak, mérgeesen vakkantottak. vicsozították hegyes fogaikat.

Urak uszította őket, kegyetlen gyönyörűségét találta a multságban, maga is utánuk szaladt, mikor a nekiiramodott két ebet elvesztette szem elől.

De betelt ezzel a szórakozással s most észrevelte hogy nagyon is messze távoztak a nyájtol s hogy a magukra maradt állatok lassankint közel jutottak a mélységhez.

— Tyhü az áldóját! A szakadás! — kiáltotta. — Burkus! . . . Lompos! . . .

És rohant az ebekkel együtt az örvényhez.

Am egy birka már megszedülten előrehajolt és mielőtt örzöik elérhették volna ostorául leugrott.

Egy másik rögtön követte a példát, utána egy harmadik. A többiek az ellenállhatatlan vonzásnak engedve mindenünnen előtörtettek.

A juhász és a kutyák megérkeztek a veszedelem színhelyére. Botlásokkal, éles fogakkal igyekeztek visszatéríteni a nyájat, mely egy tömegben hömpölygött előre. De hiába.

Jobbrol, balról, a szakadás egész hosszán tolongtak a birkák, egymást taszigálták a mélység szélére, előre nyujtották a nyakukat és leugráltak.

Csak a káromkodás, a bot suhogása s az apró csülkök szüntelen topogása zavara a esendet.

A komondorok hangtalanul, ugatás nélkül végezték a dolgukat.

Kifáradtan az ütésben, a káltozásban, a juhász elesügedt. Tudta egybírni, hogy immár semmifele földi hatalom sem tartóztatja föl az áradatot, hogy elpusztul az egész nyáj, még himondónak sem marad közülük egyetlen egy sem.

Komorán leült egy kőre és nézte a veszedelmet.

Lompos, az egyedül marad komondor nem tágitott, lázasan sürgölődött, hol itt, hol ott termett, mélyen beleharapott a gnyapjasok oldalára, erőlködött visszariasztani a buta jószágokat.

De a birkák mindig csak tolongtak, tolongtak a mélység szélére, előre nyujtották a nyakukat, gépiesen ugráltak le.

Tíz percig tartott ez így; ez idő elteltével egy szál se maradt a nyájból.

A juhász, népét vesztett király, egy darabig hypnotizáltan maradt a kifürkészhetetlen örvény titokzatosága előtt, mely elnyelte az egész völgy vagyonát.

Azután megrázkódott, vállat vont: bánja a kő! ezért még nem kell magát a vízbe ölnie; megeseit ilyesmi a legügyesebb emberrel is . . . példa rá ő maga . . . Szerencsére másutt is meg tud élni.

És hogy gondatlanságában jobban megerősödjék, nemtörődőséget egy fölkiáltásban fejezte ki:

— Több birkanyáj is van még a világon.

Magához szólította a kutyáját, mely félénken lapult meg pár lépésnyire tőle s visszaindult a kalódája felé.

Menés közben tűnődött, hogy vajjon még ez este leszálljon-e a völgybe a szerencsétlenség hírüladása végett. De vissariadt az ezzel egybekötött megaláztatástól s másnapra halasztotta, azzal az ürtügygyel, hogy már késő van s a hegyek között ráborulna az éj sötétsége.

Megérkezvén a kaliba elé, szükségét érezte a haragja kitöltéssnek. Megfogta Lompost, térdei közé szorította a nyakát s addig verte a puskavesszőjével, amíg kiserkedt a vér a durva szőr alól.

Azután hagyta futni a boldogtalan párat, lefeküdt a szalmára és elaludt.

A juhok tolongtak a mélység szélére, előre nyujtották nyakukat és leugráltak.

Szorongó álmában a juhász újra átélte a rémes jelenetet. A tátongó örvény ott volt előtte és az állat-

a jó Tanácsos ur, a ki a gyermekeknek és az érző szíveknek ezt az örömet szerezte. És a mint a gyermek-esoport közepén állok, beszélék a gyermekekhez, susogva, hogy senki se értse; szeretnék világot teremteni, új érzélemlámpát, hogy azon épüljön fel a szeretet országa... Mondom: Kedveseim! Sok szép mindent kaptatok, Ruhácskát, hogy mikor a hideg téli szél keresztül rohan az utcákon, meg a letarolt mezőn, ne fázzatok; cipőcskét, hogy járhattok iskolába, tanulni sok szépet, sok jót. És tudjátok-e ki adta nektek ezeket? Tudjátok-e ki szeret ennyire benneteket? Ne kérdezzétek! Nem kell azt nekem mondani. Nem is akarom. Hanem ha most — kedveseim — visszatértek szegényes szobácskáitokba hogy majd álomra hajtatok fejetekeket: imádkoztatok. És beszéljétek a jó Istennel. Mert az imádság útján meg lehet azt tenni. Aztán mondjátok meg Neki, hogy sok mindent kaptatok, hogy nagy örömmel van tele a szívetek. Mondjátok meg azt is, hogy nektek ezt egy jó ember szerezte, a kinek még csak a nevét sem igen ismeritek, mert igen kicsinyek vagytok. De szeretettel fogjátok megtanulni. És kérjétek meg a ti jó Istenteket, hogy adjon ennek a jó embernek boldogságot és hosszú életet. Adjon neki erőt és nagy jóakaratot, hogy azt a szeretet, mely az ő szívében él s a mely a szegények számára olyan nagy kamatot hoz, plántálja át a gyermekei szívébe, hogy azok is éppen úgy szeres-senek benneteket, mint a hogy Ő. Kedveseim, beszéljétek a jó Istennel... Most hát menjétek s örködjétek felettetek az, a kinek gondja van a szegényre, gazdagra egyaránt.

... Az apró gyertyák kialudtak. Csak a szívekben világol a szeretet. És szeretném tudni, miket érzett otthon, csöndes szobájában az az ember, aki minden szónál ékeesebben hirdeti tetteivel a krisztusi ígét: *Fiacc-kám szeressétek egymást!*

A petrozsényi állami iskola szegénysorsu növendékeinek karácsonyfája az állami ovoda fenyő-galyakkal, nemzeti zászlókkal szépen díszített nagy-termében volt felállítva.

Megható ünnep keretében történt a karácsonyi ajándékok kiosztása f. hó 20-án délután 3 órakor. A derék tantestület, nemcsak az adományok gyűjtésében fejtett ki nemes lélekre valló buzgalmat, hanem az ünnepség rendezése körül is bizony-ságát adta elismerést érdemlő tapintatosságának, ügye-ségének s hű odaadásának.

Előkelő urhölgyek, a gondnokság tagjai, élű-ton Andreics János gondnoksági elnökkel s a tár-adalom osztályainak számos képviselője szemlélte dúsan megrakott ragyogó karácsonyfát, amelyet gyermekesereg elfogódottan állt körül.

jai egyenkint leestek, szabályosan, végzetesen, mint a hogy a vér kicsöpög a bárány fölhasított torkából.

És ő maga is érezte ugyanazt a vonzerőt és ver-gődött, megkapaszkodott a bokrokba, a sziklákba.

Rémülete annyira nagy volt, hogy fölébredt.

— Hát lidércnyomásként fog ez rám nehezédni? — mondta hangosan.

Azután gépiesen ismételte:

— Több birkanyáj is van még a világon!

Fölállt, kijött a kalibából.

A fényes holdvilágban, a havasok sokasága mintha közelebb vonult volna. Tejfehér világosság özönlött le a völgyek mélységeibe s vészelt el bennök.

Időnkint kinos vonítás hangzott a távolból.

— Ah igen, a Lompos! Jó verést kapott az este!

A juhász megállt, a kalibaajtóhoz támaszkodott, szórakozni próbált. De gondolatai körlehetetlenül vissza-tértek a látományhoz. Bármennyire erőlködött is elűzni szeme elől, eleinte zavarosan, majd pedig mind tisztáb-ban és tisztábban rajzolódott; az egymást követő leesé-sék ismétlődtek; várta az olyan ember gyötrelmes aggo-dalmával, aki előre sejtő egy fájó ideg nyilalásait. Le-mondott a küzdelemről átengedte magát a makacs káp-razát zsarnokságának és tetőtől talpig reszketett, öklei közé szorította zúgó fejét az erős felindulás hatalmában, mely összezavarta szeme előtt a képeket, megingatta lábai alatt a földet.

Leült, adta az elszántat.

— Ha nem lesz több, majd csak vége szakad! — mondta.

De már rég nem volt egyetlenegy sem. Ott állt a karám a fölforgatott itató vályukkal, a feldöntött re-keszekkel és üresen.

Salló Károly állami isk. igazgató lendületes, magasan szárnyaló megnyitó beszédével az egybe-gyűlték figyelmét lekötötte s érdeklődését fokozta, ihletettség tükröződött le az arcokról és a sze-mekben csillogott könyvek ragyogása tett bizony-ságot arról, hogy a szívekben visszhangra talált a következő szívből jövő remek beszéd:

Igen tisztelt ünneplő közönség!

Kedves gyermekeim!

Az Isteni szeretet fonságos napját, ime, az ember-szeretet megható ünnepe előzi meg.

A jótékonyág búbajos Angyala csillogó arany szárnyakkal röptül el Iskolánk fölött, hogy a mi gond-talan szegényeinknek vidám karácsonyt, nekünk a sze-relet szerény apostolainak és a könyörület szívé ada-koznak pedig boldog örömet hozzon.

Meghatottan állok itt, lelkem kimondhatatlan gyö-nyörűséggel van eltelve, mert a szív érzélem-világa-ból a legmagasztosabbnak: a mindenható emberszere-tnek nagyszerű ünnepét üljük.

Lehetnek e világi életben szemképrázató, szívet lüktető, családi, iskolai, hazafias, óvációs és koroná-zási hatalmas ünnepségek, de mindeniknél ott van egy köznapias momentum: az érdek. Egyedül csak ez a nemesen szerény ünnep az, a melynek ragyogó fehér zászlajára ez van írva, hogy: — önzetlenség.

Igen, mert ezt a szerény, de megható ünnepet maga a jótékonyág szegény anygala rendezte. S vajjon hát lehet-e az emberi jósnak megindítóbb kifejezése mint az, ha a sors által súlyos szegénységre, nyomor-ságra kárhoztatott embertársaink szenvedő kicsinyei-nek didergő tagjait meleg ruhával látja el a könyörü-letség?!

Ünnepünk jellegével, természetével ellenkezik a hizelgésnek még csak a látszata is s az nekem sem természetem; de bizonyos vagyok abban, hogy a mai napnak ékesen kimagasló vezéralakja nem is találna abban gyönyörűséget. Am azért mégis lehetetlen kitér-nem az elől a kedves kötelesség elől, hogy egy min-den tekintetben, — de leginkább nagy szívével és ma-gasztosan nemes lelkével, — különösen kiváló férfuról ez ünnepen megemlékezzem.

Ugy látszik, hogy ez a kiváló férfiú nemcsak a természeti kincsek kiaknázásának a zseniális kormány-zója, hanem igazi mestere annak is, hogy miképpen kell az emberi szív értékesebbjeit napfényre hozni.

Kimondhatatlan felelősség nehezedik az Ő vállaira még a tarsadalomban is, mert ha egy ily nagyszerű mozgalom elől a hivatalos kötelességek rideg várába zárkoznak: ki volna képes a súlyos mulasztást pótolni valamint, hogy ki kételkedne a fényes sikerben, ha ő valaminek az élére áll?

Am ő még szüntelenül látta a juhokat leugrálni a mélységbe.

— Ugyan mi az ördög lehet abban az örvényben, ami így öngyilkosságra készíti ezeket a buta jószágok-at? —

Arra gondolt, hogy mégis jobb lett volna lemennie a völgybe, hogy rettenetesen egyedül van itt a hegyen.

— Lompos!

A komondor kinos vonítása még mindig hallatszott.

— Bizonyosan ő is oda lent van — vélte a gaz-dája. —

Kapva-kapott ezen a föltevésen, hogy engedjen az ösztönnek, mely valósággal a vállánál fogva tolta előre.

Nemsokára megpillantotta a holdfénytől fehér rét szélén a szakadást, mely fekete széncsik gyanánt nyult tova. —

A mélység közvetlen közelében kivált a Lompos bozontos alakja. Időnkint vonított egyet, végtől-végig megremegett a teste, azután ismét mozdulatlan maradt.

A siralmas hang még növelte a juhász izgatott-ságát.

— Lompos!... Elhagatsz te szerencsétlen állat!

Az örvény vonzotta a szemét; ijedten vergődött a delej ellen, igyekezett elfordítani a fejét. De leküzdte idegeit, erőseu megvetette lábát az örvény előtt és le-nézett.

A két partot megvilágította az ezüst sugarak özőne, de a közepén homály száll alá... meddig?... vajjon meddig?

— Hát a fenékgig! — mondta magában, miközben kényszeredetten nevetett.

A tanítótestület férfi-, de kivált nőtagjai is kivét-ék részüket a nemes munkából; jól tették: nemes kö-telességüket nemesen teljesítették, Hanem a testületen kívül álló derék hölgyek valóban tiszteltreméltó sze-repet töltöttek be midőn a gyűjtés nehéz feladatát ily szép sikerrel megoldani segítették.

A nemes adakozókról (élükön itt is a Bányatár-sulattal) csak most emlékezem meg, mert az igazi jó-tékonyág szelleme csak cselekedni, az elismerés elől pedig elbujni szokott.

Istolánk, szeretett kartársaim és az emberszeretet nevében hálás köszönetet mondok mindazoknak, a kik a mai ünnepünk sikeréhez valamivel hozzájárultak. Ti is kedves gyermekeim foglaltátok imátokba nagys. Andreics J. kir. btanácsos urnak, a fáradhatatlan gyűj-tőknek és a nemes adakozóknak neveit s örökké há-lával és tisztelettel emlékezzetek meg a mai napról.

Még egyszer intelek? Legyetek hálásak jötevőitek iránt és tegyétek magatokat méltóvá a nemes cseleke-detre. —

Most pedig adjon az Isten mindnyájatoknak bol-dog karácsonyt!

Ez volt a kiváló tanfőruinak első nyilvános szereplése s ezzel, valamint az ünnepély rendezése körül kifejtett sikeres tevékenységével beigazolta, hogy nemcsak a tanügy, hanem a társadalmi élet is sokat nyert a jeles képzettségű, megnyerő modoru új igazgatóban. A jelen voltak szívből gratuláltak neki.

Majd Kovács József áll. tanító vezetése s Brassay József róm. kath. kántor harmonium kísérete mellett az V. és VI. vegyes osztály nö-vendékei két hangra gyönyörűen énekelték: „Ra-gyog a szép karácsonyfa” alkalmi éneket; mely után egy V. oszt. tanuló Hortobágyi Józsefnek: „Karácsonykor” című alkalmi költeményét szavalta el ügyesen; míg egy VI. oszt. növendék szépen bátran mondotta el a következő köszönetet:

Mélyen tisztelt Közönség, nemes Jötevőink!

Méltóan igen, de szükségesnek nem tartjuk azt, hogy az emberszeretet nevében hozott e nemes áldo-zatot cifra szókkal dicsérgessük. Nem, mert az igazi jótékonyág irtózik a hangos elismeréstől; de másrés-zről a nemes cselekedet biztos hatása, ugy sem lehet egyéb, mint az örökké tartó hálás emlékezet. S való-ban hát az elismerésnek lehet-e méltóbb, igazabb ki-fejezése ennél? Csak a jó ember képes a könyörüle-teség nagyszerű erényének a gyakorlására; s vajjon hát lehet-e a jótékonyágot megindítóbb formában élő kifejezésre juttatni, mint ugy, hogyha a szegényeknek a nyomorban, a kiáltó szükségben levőknek, didergő

Uj rögeszméje támadt, hatalmába kerítette agyát, uralkodott rajta.

— Ide, Lompos!

Lehajolt a fűben kuporgó kutyához, megragadta a nyakövénél fogva, szörnyű erővel felkapta a feje fölé, meglóbálta a levegőben és ledobta a mélységbe, az örök sötétségbe.

Ez az erőfeszítés lecsillapította egy kicsit, merész-kedett az örvény fölé hajolni s utána kiáltotta a komon-dornak:

— Igy la, most legalább van okod vonítani!

Azután visszaindult a kalibához, nyugodtan gon-dolt a Lompos nyakörvére, az asszonyra, akitől lent a völgyben az őszi vásáron vásárolta, szép bogárszemű barna menyecskére.

Alig pár perc múlva azonban, homályos agyában ujra föltűnt a tátongy örvény, a juhok tolongtak, föl-tartóztatlanul hömpölyögtek felé, a vékony barnás lá-bak megroskadtak és a sötétség elnyelte őket; nyelte folytonosan, szakadatlanul...

Rémület szállta meg, minden hajaszála tüként szur-kálta az agyvelejét, verejték verte ki a testét.

Megállt és lassan, lehorgasztott fejjel megfordult, ismét a mélység felé tartott.

— Csak azért is megmutatom, hogy nem félek ott állani, — dünnyögte halkan.

Elment a szakadás széléig, előre nyújtotta a nya-kát, lejjebb és lejjebb hajolt, mignem egyszerre széttárt karokkal, kimeresztett szemekkel, borzasztó kiáltással levetette magát a nagy titokzatosságba.

y.

tagjait meleg ruhadarabokkal övja meg az ember-szeretet, a hideg tél kegyetlenségei ellen.

Szegény tanuló társaimmal allok itt, a jobbak szerető szívének melegétől ragyogó karácsonyfa előtt; mindannyian mostoha gyermekei vagyunk a jöletnek, a földi gazdagságnak, de azt e pillanatban mégis elfeledjük s elhittjük magunkkal, hogy mi is gazdagok vagyunk. Igen, gazdagok vagyunk, de e gazdagság örömeit fizesse meg az Isten jötevőinknek.

Felöltöztetett kis társaim nevében kérem Önöket, fogadják kegyesen tőlünk azt a mely, hálás köszönetet, a melyet szóval kifejezni nem, csak érezni lehet.

Legyenek boldogok a szép karácsony és a jövőendő újév örömei mindazokra és becses családjukra nézve, a kik e magaslatos ünnep sikeréhez bármiként is hozzájárultak. — Éljenek soká!

Végül ugyancsak az V. és VI. oszt. tanulói énekelték a „Hymnust“ mit a közönség felállva velük énekelt.

A kiosztott ruhák értéke 400 korona mit az állami iskola tanítónői Rozehna Anna és Tribusz Mariska urhölgyekkel gyűjtöttek s mihez a bányatársulat 50 koronával járult.

Az édességekből, gyümölcsből stb. a szegényebb sorsu gyermekek részesültek.

Mindez csak halvány vázlata a lefolyt ünnepélynek, mely felejthetetlen nemcsak a gyermekeknek, de az összes jelenvoltaknak.

— **Előfizetési felhívás.** Lapunk jelen száma utolsó ebben az évben, mely alkalommal új előfizetést nyitunk a „Petrozsény és Vidéké“-re. Kitartóan, hűen küzdünk azon irányban, azon czélért, melyeknek eddig is kifejezői, szerény munkái voltunk annyi időközön keresztül s melyeknek mindenkor rendíthetetlen zászlóvivői maradtunk. Eleven szellemben, mindenre kiterjedő lapot nyújtunk, mely tájékozást ad nemcsak a helyi életéről, nemcsak annak minden figyelemre méltó fázisáról, hanem e vidék viszonyairól is.

Kérjük, hogy az eddig tanúsított támogatás ne lankadjon, hanem növekedjék folyton. Kérjük előfizetőinket előfizetéseik megújítására s hogy minél számosabb hívet toborozanak lapunk zászlója alá. A hátralékosokat pedig kérjük *hátralékaik posta fordultával való beküldésére*, mivel a lap fenntartása nagy anyagi áldozattal jár.

A „Petrozsény és Vidéké“ előfizetési ára:

egész évre	8 korona
fél évre	4 korona
negyed évre	2 korona
egyesszám ára	20 fillér

KÜLÖNFÉLÉK.

— Boldog karácsonyi ünnepeket kívánunk lapunk partolóinak.

— Lapunk legközelebbi száma kivételesen nem vasárnap, hanem hétfőn, újév napján jelenik meg.

— **Róm. kath. templomban** a karácsonyi ünnepek alatt az isteni tisztelet következő sorrendben és időben tartatik meg: 25-én éjjelkor ünnepies szent mise, reggel 8 órákor a pásztor-mise, 10 órákor magyar nyelvű szent beszéd, majd ennek végeztével kezdetét veszi az ünnepi szent mise. 26-án 10 órákor német nyelven szent beszéd a német nyelvű hívek részére, majd ünnepi szent mise celebráltatik. Az ünnep mindkét napján d. u. 3 órákor a legfelségesebb Oltárszentség kitétele mellett litania végeztetik.

— **A petrozsényi ev. ref. templomban** hétfőn, a karácsonyi ünnepek első napján délelőtt a szokott időben Kósa Mihály lelkész tartja az isteni tiszteletet és Priváry Géza s. lelkésszel együtt kiosztják az Urvasorát, Délután Kósa Mihály Aninoszán végzi az isteni tiszteletet Urvasora osztással. Petrozsényben ugyanakkor Jezericzky József az isteni tiszteletet végzi. Hétfőn az ünnep másodnapján Kósa Mihály Lupényban és Vulkánban, Priváry Géza Petrozsényben urvasoraosztással végzik az isteni tiszteletet.

— **Ajándékosztás.** A petrozsényi evangélikus nőegylet Henrik Viktorné urnő elnökelete alatt a petrozsényi gyermekek közt vasárnap délután ajándékokt oszt az ev. templomban.

— **Halálozás.** Egy tevékeny, munkás életnek vetett véget a körlehetetlen halál. Schulek Gusztáv köz- és váltó ügyvéd. nyugalmazott jogtanár s váltójegyző f. hó 17-én 86 éves korában Eperjesen jobblétre szenderült, hol f. hó 19-én az ág. hitv. ev. egyház szertartása szerint a templomból a város és vidék osztatlan részvéte mellett helyezték örök nyugalomra. A köztisztelet és becsülésnek örvendett megboldogultat özvegye, 3 fia, 1 leánya, 9 unokája s nagyszámu rokonság s dr. Schulek Jenő bányafőorvos, s petrozsényi járás-orvos gyászolják az elköltözöttben. — A megboldogult csak 4 évvel ezelőtt, 82-ik évében, vonult vissza katedrájáról. A megható gyászszertartáson, ifj. Draskóczy Lajos lelkész és Dr. Mikler Károly jogakadémiai dékán és egyházi felügyelő ideális életfelfogást visszatükröz, az elhunynak a haza, az egyház s a felsőbb oktatás terén egy kivételesen hosszú emberéletet át szerzett érdemeit méltató gyászbeszédet tartottak. A temetésnek ezen kivételes helyét méltóságát és díszet az a körülmény vonta maga után, hogy a megboldogult megzakításokkal 1851-től 1901-ig volt az eperjesi jogakadémiának általánosan tisztelt és becsült, lelkiismeretes gondosságu tanára. Hazája iránti szeretetét, ezen 50 évi békés munkásságon kívül, a szabadságharcban mint nemzetőr, majd mint a miskolci önkéntes csapatnak, több ütközetben is részt vett tagja, tanusította; s azért az abszolút kormány részéről katonai fogságot, s később az ügyvédekéstől is meg a jogakadémiai tanárságtól is eltűnt szívenedett. Albrecht főherceg ez utóbira vonatkozó rendeleté egyzersmind az eperjesi jogakadémiának is egyidőre megszűnését eredményezte. Minthogy a megboldogult arról volt meggyőződve, hogy csak az lehet a teteles jogoknak teljesen megfelelő tanára, a ki egyzersmind azoknak gyakorlati alkalmazásában is járatos, mint jogakadémiai tanár és dékán is folytatta ügyvédekését. Ideális irányu, fáradhatatlan munkásságu a végtelenségig kötelelességérző, magánérdekeit a közérdekért a túlzásig feláldozó, szeplőtlen tisztaságu életének jutalmát polgártársainak általános becsülésén és saját öntudatának tisztaságán felül, mintaszerű családi életében találta, melynek kiemelkedő pontja volt 1902-ben ünnepelt aranyemlékezője.

— **Halálozás.** Müller Gusztáv bányafelügyező f. hó 20-án 51 éves korában meghalt Petrozsényben. A tevékeny, kötelelességtudó felügyező halálát özvegye 8 gyermeke s nagyszámu rokonság gyászolja. F. hó 22-én d. u. 3 órákor a b. társulati zenekar gyászinduló s nagy részvét mellett kísérték örök nyugalomra a róm. kath. egyház gyászszertartása mellett.

— **Karácsonyfa ünnep** volt f. hó 24-én d. u. 3 órákor az ev. ref. templomban. A lélekemelő szép ünnepség jelentőségét Kósa Mihály ref. pap szívéhez szóló szép beszédében ismertette, a ragyogó karácsonyfát az összes iskolák ev. ref. növendékei állták körül s örömsugárzó arccal fogadták a kiosztott vallásérköcsi olvasmányokat, bibliai mondatokkal ellátott függő képeket s a nekik örömet szerzett apró tárgyakat. A szülők és hívek is szép számmal gyűltek egybe s ihletetten hallgatták a szép énekeket és alkalmi szavakat. Az ev. ref. egyház előjárósága ezúton nyilvánítja hálás köszönetét mindazon nemes lelkű adakozóknak, a kik a karácsonyfa felállításához kegyes támogatásokkal hozzájárultak, de a kiknek díszes névsorát nem közölheti részint azok nagyszáma miatt, részint mert soknak az aláírása olvashatlan és végül, mert egyes adakozók szerénységét nem kívánja esetleg sérteni azzal, hogy nevüket nyilvánosságra hozza.

— **Nemzeti zászló** leng állandóan a szurdukszorosi határsorompónál. Sajnos, hogy ezt mint ujdonságot kell kell említenünk. A Palatiste patak képezi a határvonalat Románia és Magyarország között a nemzetközi utvonalon. Innen egy pár m. kir. pénzügyőr képez állandó őrseget, túl a keskeny patakon egy szakasz román katonából áll a vámörtség, vámtiszt vezetése alatt s a hídfőnél folyton román nemzeti lobogó hirdeti, hogy az már a független román királyság, míg az innenső oldalon semmi sem jelezte, hogy ott kezdődik a sokkal nagyobb Magyarország délkeleti határa. Vanka Béla m. kir. pénzügyi főbiztos hazafias köteletségének ismerte erre felhívni a magyar kormány figyelmét s indokolt előterjesztésére a pénzügyminisztérium engedélyezte, s elrendelte ott a határsorompónál megfelelő nemzeti zászló

felállítását. A trikolor meg van. A finom gyapotszövetből készült 4 méter hosszú s 1 és fél méter széles lobogó mindkét felét a magyar ezimer ékesíti Szt. István koronájával s a hét folyamán lesz a nemzetiszínű 12 méter magas árbocra díszes jelvényünk felhúzva, hogy állandó lobogással hirdesse, hogy ez itt a magyarok földje és nem Ausztria, miként a hozzánk gyakran látogató román szomszédaink tévesen mondani szokták. A zászló ünnepélyesen lesz felszentelve s a felavatás idejéről a petrozsényi pénzügyőri biztosság és pénzügyőség alkalmas módon eleve értesíteni fogja a hazafias közönséget, melynek impozáns részvétele bizonyára ünnepélyessé fogja tenni a zászló felavatását.

— **A „Petrozsényi Járasi Temetkezési Egylet“** karácsony másodnapján d. u. 3 órákor tartandó alakuló és tisztújító közgyűlésére e helyen is felhívjuk az érdeklődők figyelmét.

— **Szilveszter estély.** A salgótarjáni köszönbánya r.-t. altisztí olvasóköre 1905. évi december hó 31-én az olvasókör javára. a bányatársulati vendéglő összes helyiségeiben a b. társulati zenekar közreműködésével hangversenyyel egybekötött zártkörű Szilveszter-estélyt rendez. Belépődíj: személy- és családjegy 1 K. Kezdeté este fél 8 órákor. Az olvasókör által rendezett multságok biztosítékot nyújtnak arra nézve, hogy az estély minden tekintetben sikerülni fog.

— **Az italmérések zárórája.** Már régóta hangzik a közönség körében az indokolt panasz amiatt, hogy vasár- és ünnepnapokon, főképpen pedig fizetésnapokon, ittas emberek olyan garázdálkodást visznek véghez, mely nemcsak megbotránkoztat, de a járókelők személybiztonságát is veszélyezteti rendszerint estefelé. És ennek megállítására a csendőrség és rendőrség a legnagyobb igyekezett és erély kifejtése mellett is csekély létszámánál fogva képtelen, mert egyszerűen minden italmérő helyiségben és az utcákban a féktelenkedők megzabolására jelen nem lehet. A szabályrendeletben megszabott zárórák pedig oly későre esnek, hogy a részeg emberek addig sok rendtelenséget vihetnek véghez, sok bajt okozhatnak. Ennek eleget veendő a községi előjáróság egybehívta az összes petrozsényi italmérőket, akik belátták, hogy célirányos intézkedésekkel a bajt megelőzni, orvosolni kell s önként kötelezték magukat jegyzőkönyvre adott s aláírt nyilatkozattal arra, hogy vasár- és ünnepnapokon, és így a minden hó második felének első vasárnapjára eső fizetési napokon is üzleti délután 6 órákor mindannyian bezárják, az ivóvendégeket — esetleg hatóságai karhatalom igénybevételeivel is — eltávolítják a vendéglőkben és kávéházakban sem szolgálnak ki ittas, vagy oda nem való egyéneknek szeszes italokat. Ez a dícséretes és egyöntetű megállapodás mindenesetre italmérőink helyes gondoskodására vall, a kik a közönség, a közrend érdekében alárendelik a saját érdeküket s ezzel a közönség elismerésére méltó helyes dolgot cselekedtek.

— **A lupényi állami népiskola növendékei** f. hó 25-én (Karácsony első napján) a „Veisz“-fele vendéglő nagytertermében karácsonyi pásztorjátékot adnak elő a tanító-testület rendezésével. Kezdeté d. u. fél 5 órákor. Beléptudj személyenkint 1 korona, karzat és gyermekjegy 40 fillér. A jövedelem a helybeli szegény iskolás gyermekek felruházási-alapja javára fordítatik. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak s hirlapilag nyugtáztatnak.

— **Táncestély.** A petrozsényi Máv. altisztí asztaltársaság f. hó 26-án, karácsony másodnapján az állomási vendég I. és II. osztályu éttermében, saját könyvtára javára este 8 órákor hangversenyyel egybekötött zártkörű táncestélyt rendez, melyre ezúton felhívjuk az érdeklődők figyelmét.

— **A posta figyelmeztetése.** A posta- és távirdaigazgatóság a postai csomagok czélszerű csomagolása s helyes címzése tárgyában figyelmeztetést bocsátott ki, melyben ezeket hangsúlyozza: Pénzt, ékszer, más tárgyakkal egybecsomagolni nem szabad. Váson-, vagy papírburkolattal bíró csomagokat, göb nélküli zsineggel többszörösen és jó szorosan átkötöni, a zsineg keresztelési pontjain pedig pecsétviaszzal lezárni kell. A pecsételésnél vésett pecsétnyomó használandó. A címzésnél kiváló gond fordítandó a címzett vezeték és keresztnévnek, vagy más megkülönböztető jelzésnek (pl. ifjabb idősb. özvegy stb) továbbá a címzett polgári állásának, vagy foglalkozásának és lakhelyének pontos kitételére; a Budapestre és Bécsbe szóló küldemények czímirtatiban ezenkívül a kerület, utca, házászám emelet és ajtójelzés stb. kiteendő. A rendeltetési hely tüzetes jelzése (vármegye) s ha ott posta nincs, az utolsó postának

pontos és olvasható feljegyzése különösen szükséges. Kíváncsok, hogy a feladó nevét és lakását, továbbá a címirat összes adatait feltüntető papírlap legyen magában a csomagban is elhelyezve arra az esetre, ha a burkolaton levő címirat leesné, elveszne vagy pedig olvashatatlanul válnék, a küldemény bizottsági felbontása után a jelzett papírlap alapján a csomagot mégis kézbesíteni lehessen. Kíváncsok továbbá, hogy a feladó saját nevét és lakását a csomagban levő címírat felső részén is kitüntesse. A csomagok tartalmát úgy a címíraton, mint a szállítólevélben szabatosan és részletesen kell jelezni. Budapestre és Bécsbe szülő élelmiszereket illetve fogyasztási adó alá eső tárgyakat (husnemű, szesz italok stb.) tartalmazó csomagok címírataira, nemkülönben az ilyen csomaghoz tartozó szállítóleveleken a tartalom, minőség és mennyiség szerint kiírandó.

— **Katonaság Petrozsényben.** Nem arról a katonaságról van szó, melyet mint állandó helyőrséget óhajtván várunk. A vármegye alispánja mult szerdán délelőtt távbeszélőn tudatta Janza h. főszolgabíróval, hogy a délutáni személyvonattal 3 tiszt s 50 ember Petrozsénybe érkezik. Meg is érkeztek s a lakosságnál el lettek szállásolva. Sokan tudakolták érthető érdeklődéssel, hogy kinek a kérelmére s miért lett ideküldve a katonaság de csak annyit sikerült megtudnunk, hogy a szolgabíró, a községi előjáróság, a bányáigazgatóság nem kérelmezte és hogy állítólag a vasut biztonsága érdekében az aradi üzletvezetőség tartotta volna indokoltnak a katonaság kirendelését.

— **A haldokló év** pár nap múlva elköltözik számtalan őseihez. Egy hét még és a mulandóságnak újabb határkövéhez érünk, a hol a természet öröktörvénye szerint átveszi uralmát az új esztendő. Csillagászati és kortani jellegzés szerint az 1906-ik év is közönséges esztendő lesz, vagyis 365 napos, melynek uralkodó bolygója az égbolt legfényesebb csillaga a: Vénus, mely némelykor észrevehető árnyékot okoz s a Földdel majdnem egyenlő méretekkel bír. (Atmérője 12.737 kilométer.) A farsang január 7-től február 27-ig tart. Húsvét április 15-ikére, pünkösd június 3-ára esik. 1906. évben 3 napfogyatkozás és 2 holdfogyatkozás lesz, melyek közül nálunk csak a február 9-iki holdfogyatkozás volna látható, de ez is nappalra esik. (Kezdeté délelőtt 6 óra 57 perczkor, vége 9 óra 37 percz délelőtt.) Időszámításunk ismertetését feleslegesnek tartjuk, de érdekes a kinnaiak időszámítása, amennyiben az eléggé nehézkes és komplikált. Ők ugyanis az időt hatvan évből álló ciklusok szerint számítják. E hatvan éves ciklus vagy öt 12 éves nagyobb, vagy hat 10 éves kisebb ciklusból áll, kinek-kinek tetszése szerint. Minden évrnek más-más neve is van. A nagy ciklust annalesaikben használják a kisebb számok kifejezésére szívesebben használják a császárok uralkodási évét. Eddig 76 nagy ciklus volt; az első Kr. e. 2636-ik évre esik a mi időszámításunk szerint. A most folyó ciklus 1864-ben kezdődött s bezárolag 1923-ig fog tartani. Évüket holdév és szökőév hozzák a napévvvel összhangzásba. Az évet 24 félhónapra osztják, az általuk megjelölt égi jegyeknek megfelelőleg Az újév körülbelül egy hónappal áll be a tavaszi éjnap egyen előtt. Az első és utolsó hónapnak is külön nevük van, a többiek pedig vagy számuk, vagy a 12. ciklus betűi szerint neveztetnek. A hónap három részre oszlik mindenik részben 10—10 nap van. Egy nap 12 órára van felosztva (nem mint nálunk 24-re), s az éj 11 órára kezdődik. Az órákat a 12-ös ciklus betűi szerint nevezik. Ezenkívül az éjszakát még 5 részre osztják, a nap szakát pedig 6 részre; de a reggeli 5—6-ig s az esteli 6—7-ig terjedő időköz e felosztások egyikébe sem esik. Természetes, hogy ezek az adatok csak úgy válhatnak érdekessé, ha a nekik megfelelő időszámítással a mi óráinkkal párhuzamosan mindig összehasonlítjuk.

CSARNOK.

Elhagyatva.

*Beteg vagyok, oly elhagyatva fekszem,
De ajkimról még egy sóhaj se' lebben.
Elhagytak: Isten és az emberek,
Panaszszal, váddal kit sem illetek.*

*De hiába várlak én esdekelve.
Elért az átok legkeservesebbje.
Nem jutnak el hozzád e sóhajok...
Nem élhetek és meg sem halhatok!*

P. M.

Egy öreg tanítónő.

Néma csüdben, rideg lakában,
Homályos földszinti szobában
Él egy öreg tanítónő.
A láthatár egén leszállott,
Kedv és öröm már bura vállott
S az élet árnya egyre nő.

Rég volt, midőn ékes tavasszal
Fakadó lomb közt lágy sóhajjal
Köszönté őt a kikelet.
... Egy nemzedék tünt el azóta,
Nyomat a mult kövére rőtta,
Mig e busz ősz elérkezett.

A tettűs nyárnak hév sugára
Kalászt érlelve gabnászárta,
Eltűnt fölötté s messze szállt.
Közelnék im sejtelmes árnyak,
Reá magány és bú, gond várnak
Körötte kétes eszthomály.

Hol van a gyermekek serege?
Mely szeretettel őt övezte,
És leste mindenik szavát!
Hol a társak ölelő karja?
Kiknek ő volt élető napja
Hol a hűség, jó barát?

Senki, senki sincsen mellette,
Csupán a mult idők emléke,
Se gyermekzaj, se jóbarát.
Sugártalan ködös napokba
Néma bánattól elborulva...
Zaj nem veri föl e tanyát?

De mégis olykor... névnapjára...
Besüt a régi fény sugára,
Besüt a kicsi ablakon.
Mikoron nyájas üdvözléssel,
El nem évülő szeretettel
Köszöntni őt van alkalom.

Meleg fény csillan föl szemében,
Mint élte tavasz idejében,
Egész lényé csak sugárzik,
Beszel... magasztos küzdelemről,
Magát felejtő türelemről
S szíve, lelke megifjodik.

...Mint törte az irdatlan mesgyét.
Munkálgtatva az Urnak kertjét
A mult század első felén.
Parlag volt még akkor a pálya,
Az uttörő küzdelem várta
A tanúgy árva mezején.

Hogy tanult mohón, sok éjszaka
Sárgult foszlányokról ő egymaga.
Mig mélyíté ismeretét.
Hogy a természet templomába
Tudásnak fényes csarnokába,
Mélton véresse gyermekét.

S új ösvényen virágot ápolt
Az árva rög pihent porából,
És lelke álma megfogant.
... Tudásnak hajnala derengett,
Mezőben a telt kalász lengett
S fennen szólt a pacsirta hang.

Igét áhitattal hallom,
S andalog lelkem a multon,
Szívembe vésem a szavát.
... Kövessük lelke buzdulását
Nemes szíve föllángolását,
Kövessük áldott nyomdokát.

Csapó Róza.

Felelős szerkesztő: Zádory Károly.

Kiadótulajdonos: Figuli Antal.

Értesítés.

Friss hal jutányos áron kapható az ünnepekre

GRUBER SÁMUEL NÁL,
Petrozsény.

Egy pár fiatal jó ló azonnal eladó, esetleg kocsival és lószerszámmal együtt.

Értekezhetni:

Gruber Sámuel-lal
Petrozsény.

Meghívás.

A „Petrozsényi Járasi Temetkezési Egylet” alapszabályai a nagym. belügyminiszterium 103255 III. a. 1905. számú látamozásával jóváhagyatván, a temetkezési egylet 1906. évi január hó 1-én megkezdí működését, miért is a már jelentkezett, vagy a belépni szándékozó tagokat az 1905. december hó 26-án, karácsony második napján délután 3 órakor a Ranczinger Testvérek házában (Kossuth-Lajos-utca 762. sz.) az emeleten lévő egyleti helyiségben tartandó

alakuló közgyűlésre

tisztelettel meghívjuk.

Hivatalos órák hétfőn, esütörtökön és szombaton délután 5—7 óráig, vasár- és ünnepnapokon délelőtt 9—11 óráig tartanak.

Petrozsény, 1905. decz. 15.

Jóánovits János,
id. igazgató.

Brassay József,
id. jegyző.

Lupényban kedvező feltételek mellett

két ház eladó

egyik a főutcában, a másik a volt Burlek-féle ház,

Bővebb felvilágosítást ad

2—6

WEISZ REZSŐ, Petrozsény.

TÖRLESZTESI JELZÁLOG KÖLCSÖNT

10.000 koronáig 6% -al
annál magasabb összeget 5 1/2% -al
40.000 koronán felül 5% -al

előleget értékpapírokra 6% -al

hitelt folyó számlában 6% -al

gyorsan és előnyös feltételek
o mellett közvetítünk. o

Betéteteket 4 1/2% -os kamatozás mellett

o elhelyezzük. o

— Teljes tisztelettel —

Előő erdélyrészi hiv. enged.

hitelközvetítő vállalat

GUTT TESTVÉREK

SZÁSZVÁROS.

Felvilágosítással szolgál köznapokon d. u. 5 órától 7 óráig, vasár és ünnepnapokon egész nap, a hitelközvetítő vállalat — petrozsényi megbízottja —

MUNTYÁN TIVADAR

Lakása: zárdá-épület emeletén.

A ki igazán jó zamatot kávét akar
inni, az vegyen

„Diadal”
pörkölt kávét

Ezen kávé csak akkor valódi, ha elefánt
jeggyel van ellátva.

Egyedüli elárúsítás csakis:

HERZ ARNOLD

fűszerkereskedésében, Petrozsényben.

Kapható: 1, 1/2, 1/4, 1/8, 1/20, 1/40 kgos
csomagokban.

Eladó telkek.

Alulírottak Petrozsényben a Kálváriahegyen
közvetlenül az ut mellett lévő 416 □-öl telke,
melynek hossza az élénk forgalmu közlekedési
utmentén 32 méter s melyen egy bő és jó vízü
kút is van, továbbá:

Ugyanott a kórház-kerttel határos 112 □-öl
területű telke szabadkézből eladó.

A volt **PAGONYA KÁROLY**-féle házat meg-
vettem és előnyös feltételek mellett a Kendeffy-
utczában egy nagy szobából, konyhából és kam-
rából álló lakást bérbe adok.

Petrozsény, 1905. november hó.

Tutte József, kéményseprű mester.

Papir-, rajz- és írószerraktár.

Van szerencsém Petrozsény és vidéke n. é. közönségének tiszte-
lettel tudomására adni, hogy 1893 év óta tennálló **papirkereskedésemet**
ezen szakba vágó cikkekkel dusan felszereltem s a legfokozottabb
igényeket pontosan s a legjutányosabban kielégítem. **Tanszerek, rajz-
és írószközök** nagy választékban állnak rendelkezésre s ezeket is leg-
olcsóbban árusítom el. A legegyszerűbbtől a legfinomabbig: **irodapapírok,
levélpapírok, névjegyek, eljegyzési kártyák** stb. kereskedésben jutányos
árban kaphatók.

KÖNYVNYOMDA.

Midőn a kultura tért hódított
a Zsilvölgyben, Petrozsényben
nyomdát állítottam, majd hirlapot
indítottam, hogy a sajtó erejével
szolgáljam a hazafias törekvést.
A kezdet nehézségeivel küzdve
anyagi áldozatok meghozatalával
tartottam fenn s oda fejlesztet-
tem a nyomdát, hogy a legmesz-
szőbb menő igényeket a legju-
tányosabban kielégíteni képes
vagyok; miért is a n. é. közön-
ség szíves támogatását kérem.

KÖNYVKÖTÉSzet.

A művelt közönség folyton
fokozódó igényeinek kielégíté-
sét szem előtt tartva
könyvkötészetet
rendeztem be s ebbe a szakmá-
ba vágó munkálatok teljesítését
megelégedésre s a legjutányo-
sabban elvállalom.

Tisztelettel:
FIGULI ANTAL

Üzlet áthelyezés.

Petrozsényben évek óta fennálló

uri ruha-üzletemet

a Grosz Hermann-féle házból ugyancsak a
Kossuth Lajos utczában lévő **Ullmann Lipót**-féle
házba, vagyis eddigi üzletem átellenébe, az utca
másik oldalára helyeztem át.

Midőn ezt mélyen tisztelt megrendelő-
imnek, úgy Petrozsény és vidéke nagyérdemű
közönségének becses tudomására hozom és az eddig
irántam tanúsított kegyes pártolást megköszönöm,
abban a tudatban, hogy a szíves megrendelések-
nek és megbízásoknak eddig is kifogástalanul ele-
get tettem, bátorodom tisztelettel kérni, hogy ezen-
tul is pártolni kegyeskedjék s én fokozott igye-
kezettel arra törekszem, hogy a legmesszebb menő
igényeket is kifogástalanul kielégítem.

Dúsválasztékú **honi és külföldi** legjobb minő-
ségű **kelmekészletet** tartok raktáron és a leg-
elegánsabb **uri ruhákat** a legdivatosabban és leg-
jutányosabban árban s **legelőnyösebb fizetési fel-
tételek** mellett pontosan elkészítem.

Megnyugtató a tudat, hogy hosszú éveken át
a n. é. közönség kedvező meggyőződést szerez-
hetett szakképzettségemről és megbízhatóságomról
s erre hivatkozva legyen szabad kegyes pártolá-
sát kérném.

Petrozsény, 1905. december hó

Tisztelettel:

Mannheim Farkas
férfi-szabó.

A Pesti Napló új karácsonyi ajándéka

Modern Magyar Festőművészek

a czime új kiadványunknak, melyet 1905. évi karácsonyi ajándékuul szántunk t. előfizetőinknek.

Ez új ajándékművünk, noha folytatása és kiegészítő része lesz a
„**Magyar Festőművészet Album**”-nak, mégis mint teljesen önálló mű gyönyörű
foglalatja lesz a modern magyar festőművészet remekeinek.

Eddigi karácsonyi ajándékaink is a **magyar irodalmat és magyar mű-
vészetet** szolgálták, nagyszabású és nagyértékű diszművek **százegyzernyi pél-
dányaival** terjesztve el a magyar **költészet és festőművészet** nagyjainak
alkotásait. A remekművek e diszes sorozatát folytatja most a „Pesti Napló”
új és minden eddigi ajándékát tulszárnyaló diszművel: a **Modern Magyar
Festőművészek**-kel.

Ötven nagyszabású festményt szemeltünk ki a modern magyar festők
alkotásaiból, nagyrészt mesteri kivitelű műlapokon és **gyönyörű, több szín-
nyomású képekben**.

Ezenkívül be fogjuk mutatni e műben **jelesebb festőink** vonzóan megírt **életrajzát**.
A szöveget, a mely a modern magyar festőművészet történelmét fogja tárgyalni, első-
rendű esztétikusaink könnyed előadásában, színes képek és rajzok fogják tarkítani. Al-
bumunk külső formájában is követni fogja eddigi törekvéseinket és a magyar **könyvkötő-
iparművészet** újabb alkotása lesz.

Ezt az új, páratlan diszű ajándékunkat megkapja karácsonyra állandó előfizető-
inkön kívül minden új előfizető is, aki mostantól kezdve egy évre **megszakítás nélkül**
a Pesti Naplóra előfizet. Az előfizetés fél- és negyedévenként, sőt havonta is eszközölhető.

Előfizetési ár: 1 évre 28 kor., 1/2 évre 14 kor., 1/4 évre 7 kor., 1 hóra 2 kor.
40 fillér. — Mutatványszámot szívesen küldünk.

Tisztelettel: a „Pesti Napló” kiadóhivatala.